

Dokument nr. 8:126

(2001-2002)

Forslag fra stortingsrepresentantene Ursula Evje og Arne Sortevik om å innfri den økonomiske merbelastning som et økt antall utenlandsstudenter har påført ANSAs informasjons- og rådgivningstjenester

Til Stortinget

Bakgrunn

Samskipnaden av norske studenter i utlandet (ANSA) er en frivillig og uavhengig organisasjon drevet av norske studenter i utlandet. ANSA ble opprettet i 1956 for å ivareta utenlandsstudentenes faglige, økonomiske, sosiale og kulturelle interesser før, under og etter studiet.

På vegne av den norske stat driver ANSA et velferdsarbeid for norske studenter i utlandet og et senter for informasjon om studier i utlandet. Det arbeidet ANSA gjør i form av bistand, rådgiving og gjennom sine nettverk er svært viktige komponenter for å skape trygghet for de norske utenlandsstudentene. I denne sammenheng ble det i 1964 opprettet en stilling som Studentrådgiiver for Europa. Stillingen har blitt finansiert over Utdanningsdepartementets budsjett.

Ved opprettelsen av stillingen i 1964 var det 3 173 studenter fra Norge som studerte ved utenlandske høyere utdanningsinstitusjoner.

Antallet norske studenter som tar hele eller deler av sin utdanning i utlandet har endret seg i takt med tiden. I juni 2001 var det 15 662 gradsstudenter og nærmere 5 000 delstudenter utenfor Norges grenser. Antallet studenter i utlandet vil komme til å øke ytterligere som følge av at Stortinget ved behandlingen av St.meld. nr. 27 (2000-2001), der Stortinget gav sin tilslutning til Regjeringens fremlegg om at alle studenter i Norge skulle gis et tilbud om å ta deler av sin utdanning i utlandet. Dette vil medføre at ANSA får nok et nytt arbeidsfelt.

Norske studenter studerer nå over hele verden, og ikke bare i USA og Vest-Europa som tidligere. Denne studentmobiliteten gir rådgiveren flere oppgaver, og er også med på å gjøre enkeltsakene mer komplekse. Studentmassen som reiser til utlandet har endret seg i takt med tiden. Etter hvert som informasjon og kommunikasjonsteknikker stadig utvikles og masseproduseres, alt skal gå raskere og skal være til-

gjengelig for alle, vil kravet til veiledning og bedret kommunikasjon øke i takt med denne utviklingen. Dette gjelder også for studenter som vil kreve bedre oppfølging.

Utdanningsfinansiering i Norge bidrar positivt til at mange velger å studere i utlandet. Det store antall norske studenter som studerer ved utenlandske studiesteder har behov for god bistand, råd og veiledning.

Norske høyere utdanningsinstitusjoner vil etter behandlingen av Innst. S. nr. 337 (2000-2001) bli pålagt å sørge for en øket internasjonalisering ved at studenter tar deler av sin utdanning i utlandet. Dette vil medføre at et økende antall utenlandsstudenter vil få problemer i forbindelse med sosialsaker, trygdesaker, forsikringssaker, tollspørsmål, huskontrakter, skatt, økonomiske problemer, godkjenningproblematikk, yrkespraksis, rettsvesenet, fagspesifikke saker (fordrer kunnskap om diverse fagretninger: psykologi, fysioterapi, kiropraktikk, medisin, sivilingeniør, kunstfag og lignende). Det vil være naturlig at også disse nyter godt av den høye kompetanse som ANSA besitter. Alle disse forholdene kompliseres ytterligere når studentene befinner seg i mer enn 60 ulike land. Det vil derfor medføre en effektiv utnyttelse av eksisterende kompetanse å overføre hele dette sakskomplekset til ANSA som den frittstående institusjon med størst kompetanse innen dette saksfelt. En slik overføring av merarbeid må derfor tas med i en større vurdering. Dette bør komme i en generell gjennomgang av den påviste merbelastning ANSA har hatt fra 1964 og frem til dags dato. I tillegg må det tas med i vurderingen hvordan organiseringen av den økte internasjonalisering, som fremkommer i Mjøs-utvalget, blir gjennomført.

Behovet for en styrket internasjonalisering av Norge er stort. Et godt eksempel som ivaretar studiemuligheter i utlandet er dagens gebyr- og tilleggssti-

pendordninger. Ved å se positivt på studentenes egne valg, fremfor den skepsis som finnes i det politiske miljøet i forhold til å ta hele studier i utlandet, må hensynet til næringsliv og forskning få en langt høyere prioritet, da dette fremmer Norges samlede kompetanse. Sterkere internasjonalisering vil gi bedre kulturforståelse, øket faglig kompetanse og nye samarbeidsmuligheter, både for forskning og næringsliv, på tvers av nasjonale grenser.

Forslag

På denne bakgrunn fremmes følgende

f o r s l a g :

Stortinget ber Regjeringen om å øke den økonomiske støtten til ANSAs rådgivningstjenester slik at organisasjonen gis reell mulighet til, på en profesjonell måte, å ivareta den sterkt økende arbeidsmengden i forhold til vedtak som er fattet og den endring av studenters valg som har funnet sted fra 1964 til 2002.

7. mai 2002